

De Svenska Historiedagarna

Porten mot kontinenten

MALMÖ 4–6 OKTOBER 2013

Preliminärt program

Porten mot kontinenten

MALMÖ 4–6 OKTOBER 2013

TID

Fredag 4 oktober

10.00 - 11.30

“Breakfast at Gleeerups”

Mellan Malmö högskola och centralen, och med utsikt över Öresund, finns Sveriges sydligaste läromedelsproducent – Gleeerups Utbildning. Vi inleder De Svenska Historiedagarna med en skånsk frukost i deras nya lokaler och får samtidigt en inblick i hur de tar fram moderna lärvärtyg och interaktiva böcker i samarbete med lärare och elever från hela landet. Gratislicenser och spännande nyheter utlovas! Max 70 frukostgäster.

Adress: Hans Michelsensgatan 9

11.30 - 12.15

Invigning i Malmö högskola (MAH)

12.15 - 13.00

Plenarföreläsning

KONSTEN ATT SKRIVA SKÅNES HISTORIA

Gunnar Wetterberg, historiker och Sacos samhällspolitiska chef, talar om ett påbörjat projekts vandor: om Skåne före Skåne, om Skåne mitt i Europa, om Skåne mellan Danmark och Sverige, och om vad historiker kan hitta hos arkeologer, konstvetare, socialantropologer och andra “kloge å’ larde”.

13.00 - 14.15

Lunch

14.15 - 15.15

Parallella seminarier

F 1 BÄTTRE LIV EFTER DIGERDÖDEN?

I projektet “Samhällskrisens arkeologi och ekologi: social och agrar förändring i digerdödens spår” prövas hypotesen att levnadsomständigheter förbättrades för de människor som överlevde digerdöden. Detta görs genom undersökningar av osteologiskt material – skelett från medeltida gravplatser. De främsta metoderna är studier av diet och kroppslängd, något man använt genom historien för att spåra svält och förändringar i social stratifiering. Fil.dr *Caroline Arcini*, osteolog vid Riksantikvarieämbetet UV Syd i Lund, berättar om sina utgrävningsresultat.

F 2 EXTREMA VÅGMÄSTARE I EUROPA

De populistiska högerradikala partierna har olika parlamentariska erfarenheter. Vissa partier har medverkat i regeringar eller varit stödpartier, medan några partier isolerats från politiska samarbeten. Vad beror dessa skillnader i Europa på och hur påverkar de högerradikala partierna politiken? *Ann-Cathrine Jungar* är docent i statsvetenskap vid Södertörns högskola och medverkar i ett flertal forskningsprojekt om populism i Norden och Europa.

F 3 DEN MEDELTIDA VÄRMEPERIODEN

Klimatet i större delen av världen var förhållandevis varmt under perioden 800–1300 och temperaturerna på norra halvklotet kulminerade runt år 1000. Samtidigt drabbades också stora delar av jorden av svår torka. Vad kan den nya naturvetenskapliga klimathistoriska forskningen berätta om den medeltida värmeperioden och vilken historisk betydelse fick den? *Fredrik Charpentier Ljungqvist* är doktorand i medeltidshistoria vid Stockholms universitet, men forskar också om klimatets historia.

F 4 KÄLLKRITIK OCH HISTORIEUNDERVISNING I ETT NYTT MEDIELANDSKAP

Hur lär man ut källkritik till elever som inte alla önskar bli historieforskare? Hur kan nätet användas för inspiration och kunskap? Hur får man tag i spännande primärkällor som fungerar i klassrummet? *Hitta historien* är en ny lärobok för kursen Historia 1a1 (50 p) och riktar sig till elever på de yrkesförberedande programmen. Författare till bokens källkritiska fördjupningsuppslag är gymnasieläraren *Filippa Mannerheim*, som förra året gav ut *Det är bara att googla!* om källkritik. Hon berättar här om metoder och lektionsförslag för undervisning av elever på yrkesprogrammen, samt om hur man med utvalda primärkällor kan levandegöra historia och sätta källkritiken i fokus.
Arrangör: *Sanoma Utbildning*

F 5 BESÖK I TIDSKRIFTSFABRIKEN

Tidskriftsbutikerna är sprängfyllda av historia och tre av de mest säljande titlarna produceras i Malmö: *Populär Historia*, *Allt om Historia* och *Militär Historia*. Totalt har de över 400 000 läsare. Hur väljer man vad som ska fylla spalterna? Vilka får skriva? Och vad tycker läsarna? I redaktionens nya lokaler berättar chefredaktör *Magnus Bergsten* och hans kolleger om hur de arbetar. Vi får se när layoutarna och redigerarna väljer bilder, vässar texter och sätter rubriker.
Max 30 deltagare.

OBSERVERA LOKALEN: *LRF Medias redaktion i "Magasinet", Hans Michelsensgatan 8–10*

15.30 - 16.30

Parallella seminarier**F 6 POLITISKA DAGBÖCKER SOM KÄLLA**

Flera av den tidiga arbetarrörelsens främsta företrädare hade anknytning till Malmö. Det gällde inte minst Per Albin Hansson, som blev en av Sveriges viktigaste politiker under 1900-talets första hälft. Vid sin död efterlämnade han anteckningar och dagböcker, som först nyligen fått en mer ordnad presentation. Utgivare är tidigare statssekreteraren *Ulf Larsson*, som här berättar om arbetet. Professor *Alf W. Johansson*, som står bakom en liknande utgåva av högerledaren Gösta Bagges dagböcker, kommer att tala om politiska dagböcker som historisk källa.

F 7 SKRÄDDAREN, SÖMMERSKAN OCH MODET

Vid sekelskiftet 1800 började det kvinnliga modet att förändras. Under denna period av stora omställningar, då aristokraternas tid gick mot sitt slut och borgerligheten tog över, växte en ny syn på manligt och kvinnligt fram. Med utgångspunkt i modedräftens omvandling och dess tillverkning har fil.dr *Pernilla Rasmussen*, Lunds universitet, undersökt vad som hände med arbetsdelningen mellan skräddare och sömmerskor och vad det innebar för omgivningens syn på hantverket och dess utövare. *Pernilla Rasmussen* var 2011 års mottagare av Clio-priset.

F 8 FORSKNINGSFRONTEN FLYTTAS FRAM (1)

Den första gruppen Beijer-stipendiater, doktorander från historiska institutioner vid olika universitet och högskolor, presenterar sina pågående avhandlingsprojekt.

F 9 EKONOMISKA KRISER – ETT NÖDVÄNDIGT ONT?

Vad är det som orsakat dagens finansiella kris? Vad leder en finansiell kris till? Går dessa kriser att undvika eller är de inneboende och nödvändiga delar av vårt ekonomiska system? Kan vi lära av historien genom att sätta in nutidens finansiella kriser i ett långsiktigt perspektiv? Denna typ av frågor försöker professor *Lars P Syll*, MAH, att ge svar på.

F 10 FÖNSTER MOT MALMÖS MILJÖHISTORIA – EN FYRKANTIG STADSEKURSION

Malmö var en stad med dåliga landförbindelser, med brist på omgivande skog och utan ett stort strömmande vatten: en stad med energibrist. Därför innebar 1800-talets fossila bränslen en stor omvälvning. Vi kan se den omvälvningen i det omgivande stadslandskapet, från fönstren på högskolebiblioteket. Men vi kan också se vilka konsekvenser de fossila bränslena kan ha för framtiden. "Guider" är professorerna *Per Eliasson* och *Mats Greiff*, MAH.

Max 30 deltagare.

OBSERVERA LOKALEN: *Malmö högskolas bibliotek*

16.30 - 17.00

Kaffe

Parallella seminarier

F 11 FLYKTEN ÖVER SUNDET

I oktober 1943 deporterades 472 danska judar till de tyska koncentrationslägren, medan över 7 000 under loppet av bara några dagar lyckades fly över till Sverige. Dr phil. *Bo Lidegaard*, chef-redaktör för dagstidningen Politiken, ger oss i boken *Landsmän* den fascinerande berättelsen om hur denna motståndsaktion kunde genomföras. Här samtalar han med fil.dr *Johan Östling*, Lunds universitet, om en av de mest dramatiska aktionerna i Norden under andra världskriget.

F 12 ÖSTERNS RELIGIONER

Ur Indiens gamla religion utvecklades hinduism och buddhism, som spreds i Asien vid sidan av kinesisk och japansk religion. De förenas alla av en vördnad för naturen och kompletterar varandra i utformningen av livsideal och fromhetstyp. Docent *Christer Hedin*, författare till flera böcker om religion och kultur, har tidigare föreläst på Historiedagarna om islam och kristendom, och går här vidare på det religionshistoriska temat.

F 13 "DE SKA JU ÄNDÅ DÖ" – EN AGENT FRÅN KALLA KRIGETS MALMÖ BERÄTTAR

1964 undersökte dykaren *Gunnar Ekberg* ett sovjetiskt spionfartyg i Öresund. Den svenska underrättelsetjänsten värvade honom. Han kastades ut i det kalla krigets agentvärld, reste i öst, lurade en Stasiagent i Malmö, var lockbete mot främmande underrättelsetjänster, infiltrerade vänsterrörelser och hittade kontakter med främmande makt. Han trängde in i kärnan av den fruktade organisationen PFLP. Äventyret slutade med IB-affären 1973, då Ekberg tvingades gå under jorden. Arrangör: *Föreningen Sveriges öga och öra*

F 14 NATIONELLA PROVET I HISTORIA I ÅK 9 – HUR GICK DET OCH VAD HÄNDER NÄSTA GÅNG?

Våren 2013 genomfördes för första gången ett nationellt prov i historia i årskurs 6 och 9. Hur gick det? Vad tyckte lärare och elever? Vilka konsekvenser kan det få för historieundervisningen i grundskolan? Provet presenteras och diskuteras med provkonstruktörer och lärare: *Fredrik Alvé*n, fil.lic. och provkonstruktör, *David Rosenlund*, fil.lic., doktorand vid MAH och provkonstruktör samt *Per Eliasson*, professor vid MAH och projektledare.

Arrangör: *Historielärarnas Förening*

F 15 I SKUGGAN AV NAPOLEONKRIGEN

Åren 1801–1815 präglades av den stora kraftmätningen mellan de europeiska stormakterna. Danmark-Norge och Sverige-Finland hade vid denna tid reducerats till andra rangens makter och kunde inte längre spela någon självständig roll i den europeiska storpolitiken. Icke desto mindre kom de att dras in i konflikten på ett sätt som radikalt ändrade förhållandena i Norden. Genom sitt geopolitiska läge kom Skåne särskilt att beröras. De militära hoten vid olika tidpunkter, gjorde att utvecklingen i landskapet under perioden i stor utsträckning kom att präglas av ökande militära krav på samhället. Om detta berättar *Göran Larsson*, chef för Malmö museer.

OBSERVERA LOKALEN: *Malmö museer, Teknikens och Sjöfartens Hus, Malmöhusvägen 7*

© Johanna Rylander/Malmö museer

Malmö museer. Södra Sveriges största museum ligger i ett lummigt grönområde omgärdat av kanaler mitt i Malmö. Här kan du se Nordens äldsta bevarade renässanslott, en riktig ubåt, fantastiska fordon och mycket mer. Museet berättar i sina utställningar om historia, natur, teknik och sjöfart.

Lördag 5 oktober

8.30 - 10.00

Plenardebatt

ATT SKRIVA NATIONENS HISTORIA

Under året har storverket *Sveriges historia* avslutats. Nu föreligger åtta omfångsrika band som följer vägen från istid till nutid. I detta samtal diskuteras nya och gamla sätt att se på historien, betydelsen av standardverk, syntetisk historieskrivning, tilltal och tillgänglighet och mycket annat. Medverkande är verkets huvudredaktör, professor *Dick Harrison*, och två av dess författare, professor *Nils Erik Villstrand* och fil.dr *Jenny Björkman*. Moderator är *Magnus Bergsten*, chef-redaktör för *Populär Historia*.

10.00 - 10.30

Kaffe

10.30 - 11.30

Parallella seminarier

L 1 KAMPEN OM MALMÖ – DEN DANSKA BELÄGRINGEN 1677

Att Skåne och Malmö blev svenskt genom freden i Roskilde känner de flesta till, men stämmer det verkligen? När utkämpades den avgörande striden? Var det vid Lund 1676, vid Helsingborg 1710 eller rentav i Malmö? Och blev Skåne verkligen svenskt 1658 och inte vid Malmö recess 1660 eller till och med senare? *Thomas Roth*, fil mag. och 1:e intendent vid Armémuseum, reder ut begreppen om sin hemstad.

L 2 HERBERT TINGSTENS SISTA DAGAR – OM EN KULTURRADIKAL DEMONREGISSÖR

Tingsten levde under det farliga 1900-talet. Han tvingades ta ställning till fascism, kommunism och apartheid. Han blev en kulturradikal i dagligt krig med både sin omvärld och sig själv. "Det är för djävligt att dö, men också för djävligt att leva" blev hans slutsats. Efter Tingstens död var det många som försökte glömma honom. Nu är det dags att återupptäcka, och kanske omvärdera den legendariske publicisten. Föreläsare är författaren och frilansskribenten *Per Wirtén*.

L 3 HAR KÄNSLORNA EN HISTORIA?

Glädje, sorg, vrede, hat, kärlek och avund är känslor som finns i alla kulturer. Men trots att det tycks röra sig om något allmänmänskligt och universellt har känslorna tagit sig mycket olika uttryck under olika tider. Föreläsningen diskuterar de mänskliga emotionernas historiska sida med utgångspunkt i det senaste decenniets livaktiga forskning. Fil.dr *Kristiina Savin*, 2012 års mottagare av Clio-priset, är verksam som forskare i idé- och lärdoms historia vid Lunds universitet.

L 4 FORSKNINGSFRONTEN FLYTTAS FRAM (2)

Den andra gruppen Beijer-stipendiater, doktorander från historiska institutioner vid olika universitet och högskolor, presenterar sina pågående avhandlingsprojekt.

11.45 - 12.45

Parallella seminarier

L 5 "DEN INRE FIENDEN"

Den svenska arbetarrörelsens tidiga historia rymmer dramatik och konflikter, och flera av dess radikala företrädare hamnade i fängelse för tryckfrihets- och andra brott. Fil.dr *Lars Ilshammar*, chef för Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek i Stockholm, berättar om August Palm och Axel Danielsson och andra politiska förgrundsfigurer i det moderna Sveriges barndom, och om hur arbetarrörelsen växte sig stark från Malmö cellfängelse.

L 6 VARDAGSLIV OCH MAKTÖVNING VID DET GUSTAVIANSKA HOVET

Hertiginnan, senare drottning, Hedvig Elisabeth Charlotta är mest berömd för den dagbok hon förde under sitt liv vid det gustavianska hovet. Men var hon verkligen den objektiva observatör av samtiden som hon ville få oss att tro? Fördjupade studier i hertiginnans arkiv visar att hon i själva verket var en politisk aktör. *My Hellsing*, doktorand i historia vid Örebro universitet, föreläser utifrån sin avhandling om det politiskt färgade livet vid hovet.

L 7 GERMANERNA – VILDAR ELLER HJÄLTAR?

Germani kallade romarna folken som fanns i Centraleuropa och Skandinavien, och de såg dem som vilda barbarer. Deras språk är ursprunget till bl. a. tyska, engelska och svenska, och deras samhällen gav med tiden upphov till många stater. I Tyskland har germanerna i århundraden dyrkats som tyska hjältar, men i Sverige och England har de knappast någon plats i historien. Föreläsare är *Tore Janson*, professor em. i latin och författare till bl. a. *Germanerna – Myten, Historien, Språken*, som kommer ut hösten 2013.

L 8 VÄRLDSUTSTÄLLNINGARNAS HISTORIA

Den allra första världsutställningen ägde rum i London 1851. Sedan dess har många följt. Utställningarna har lockat och fascinerat och varit viktiga arenor för uppvisning av ny teknologi och industriell utveckling samt de senaste hantverks- och industriprodukterna. Den baltiska utställningen i Malmö 1914, som också hade stora kulturella ambitioner, var en prestigefylld händelse i den växande stadens historia. Om detta berättar *Göran Ahlström*, professor i ekonomisk historia vid Lunds universitet.

**L 9 FRÅN DRÖM TILL TERROR
– KOMMUNISTISKA REGIMERS BROTT MOT MÄNSKLIGHETEN**

Några av de värsta brotten mot mänskligheten i modern tid har begåtts av regimerna i Sovjet, Kina och Kambodja. Detta är temat för en helt nyproducerad film för klassrummet som skildrar allt från arbetslägren Gulag till de olika regimernas propaganda. Till filmens 16 fristående delar finns övningar som elever kan göra i samband med filmvisningen och som lyfter kopplingen mellan historien och idag. Seminariet, som leds av fil.dr *Johan Dietsch* från Lunds universitet, tar upp undervisning i historiebruk, källkritik och demokrati med tydlig koppling till skolans läroplan. Alla deltagare får ett ex av filmen.

Arrangör: *Forum för levande historia*

12.45 - 14.00

Lunch

14.00 - 15.00

Parallella seminarier

L 10 IDROTT OCH VÄLFÄRD

Idrottens historia är nära förknippad med 1900-talets stora samhällsombildningar. För hundra år sedan var många av idrottens aktiviteter förbehållna män och inte minst män från överklassen. Idag är idrotten en av våra absolut största folkrörelser – även om folkrörelsebegreppet måste problematiseras i relation till idrotten. Under detta seminarium får du möta tre idrottshistoriska forskare från Malmö som på olika sätt belyser idrottens 1900-talshistoria: docent *Johan R Norberg* talar om svensk folkrörelseidrott i relation till den svenska välfärdsmodellen, professor *Susanna Hedenborg* berättar om ridsportens "klassresa", och fil.dr *Torbjörn Andersson* visar hur den tidigare så manliga fotbollen blivit en sport också för kvinnor och flickor.

L 11 OM HUR SKOLAN KAN BEMÖTA OCH MOTARBETA INTOLERANS

Skolans styrdokument vilar på en tydlig antirasistisk grund men att motverka intolerans är ingen enkel uppgift. Hur kan undervisningen förhindra att intoleransen får fäste och hur kan man som pedagog skapa dialog istället för att hamna i konfrontation som leder till lösningar? *Jonathan Leman*, skolsamordnare och föreläsare från Expo, tar upp både framgångsfaktorer och fallgropar i skolans arbete för tolerans. Leman presenterar lokalt utformade pedagogiska insatser där eleverna får träna sitt empatiska tänkande och handlande med hjälp av autentiska berättelser, självreflektion och dialog.

L 12 GIUSEPPE VERDI – EN LYSANDE TRAGEDI

För två hundra år sedan föddes den italienske kompositören Verdi. Han var verksam fortfarande vid hög ålder, och dog ofantligt rik och populär. Men i hans liv hade det också funnits nattsvarta perioder. Inom loppet av ett och ett halvt år hade Verdi förlorat både sin hustru och sina båda barn, och samtidigt blivit brutalt utbuad på La Scala. Föreläsare är *Sixten Nordström*, pianist, dirigent och konferencier, men också lärare vid Malmö musikhögskola och välkänd för TV-publiken från musikfrågeprogrammet "Kontrapunkt".

15.15 - 16.15

L 13 INDUSTRISTADEN MALMÖ

Under 1800- och 1900- talen var Malmö en stad starkt präglad av tung industri. Företag som Addo, Kockums, Mazetti, Skånska Cementgjuteriet och Yllefabriken spelade en mycket viktig roll. *Anders Johnson*, författare med inriktning på svensk näringslivshistoria, berättar om några av stadens industrientreprenörer.

Parallella seminarier**L 14** IDROTTE OCH ARBETARRÖRELSEN – EXEMPLET MALMÖ

Det har knappast gått någon förbi att Malmö producerat ett antal fotbollsspelare av toppklass, och som idrottsstad är staden mest berömd för sin fotbollsklubb, Malmö FF, som bildades 1910. *Olle Svenning*, journalist och författare, ger en intressant skildring av idrotten som folkrörelse och dess betydelse för utvecklingen av industristaden Malmö.

L 15 DET MEDELTIDA SVERIGE – UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER

DMS är ett historisk-topografiskt forskningsprojekt som handlar om att kartlägga bebyggelsen under medeltiden. Ansvariga är forskarna *Kaj Janson*, medeltidshistoriker, *Annika Björklund*, kulturgeograf, och *Hanna Källström*, kyrko- och konsthistoriker, som arbetar på heltid med stora mängder källmaterial. De berättar om sina aktuella undersökningsområden och om de utmaningar projektet står inför.

L 16 STARKA KVINNOR I JAPANS HISTORIA

Japans historia associeras oftast med män, till exempel samurajer. Men genom århundradena har det också funnits kvinnor som haft stort inflytande, till exempel Hojo Masako, änkan efter den första shogun, Murasaki Shikibu, vars roman *Berättelsen om Genji* lästs i tusen år och Hiratsuka Raicho, feminismens mest kända företrädare. I boken *Kvinnor i Japan under tusen år. Nio porträtt* skildrar fil.dr *Monica Braw* dessa och andra kvinnor som fortfarande har stor betydelse i Japan.

L 17 ATT BEDÖMA ARBETE MED KÄLLOR – SKOLVERKETS NYA BEDÖMNINGSTÖD I HISTORIA FÖR GYMNASIET

Arbetet med källor är en viktig del av historieundervisningen. Men hur ska det bedömas? Kunskapskraven för arbete med källor i gymnasiet kurser har prövats och ett bedömningsstöd utvecklats vid Malmö högskola åt Skolverket. Det nya bedömningsstödet för historia 1a1 och 1b presenteras och kommenteras av fil.dr *Cecilia Axelsson*, universitetslektor vid MAH och konstruktör, *Eva Henriksson Garatea*, lärare i historia vid S:t Petri skola i Malmö och *Peter Diurhuus-Gundersen*, lärare vid Österportgymnasiet i Ystad.

Arrangör: Historielärarnas Förening

16.15 - 16.45

Kaffe

16.45 - 17.45

Parallella seminarier**L 18** ÖRESUNDSGRÄNSER

Idag är Sverige och Danmark förbundna med varandra på många sätt, men genom Öresund löper fortfarande en gräns. Vilken betydelse har den för regionen och för människorna som bor i den? Med utgångspunkt i Roskildefreden 1658 och försvenskningen av de danska områdena talar professor *Hanne Sanders* om de kulturmöten, relationer och gränser som allt sedan dess kännetecknat regionen. Hanne Sanders är verksam vid Lunds universitet och serieredaktör för *Danmarksstudier*.

L 19 FÖRSTA VÄRLDSKRIGET

Kriget utgör en av historiens verkliga milstolpar och förändrade en hel värld. Man trodde att det skulle bli ett kort och nästan käckt krig, att familjerna skulle ha "pojkar hemma till jul". Hur kunde det bli så fel? Hur orkade manskapet stå ut? Hur kunde befälen fortsätta att beordra anfall trots alla misslyckanden? Hur förvandlades konflikten från ett europeiskt storkrig till ett världskrig? *Marco Smedberg*, författare och redaktör för tidningen *Militär Historia*, föreläser utifrån sin kommande bok om första världskriget.

TID

L 20 POPULÄRMUSIK FRÅN DDR, ENGLAND OCH APPALACHERNA – EN SPEGEL AV TIDEN

Mats Greiff, professor vid MAH, talar om populärmusik i ett samhällsperspektiv. Relationen mellan populärmusik och samhälle är dialektisk, det vill säga att det sker en ömsesidig påverkan. Musiken reflekterar samhället, men bidrar samtidigt till att förändra det. Med utgångspunkt i Malmö, och med nedslag i DDR, England och Appalacherna, diskuteras populärmusik och dess roll i samhället.

L 21 KARL XII OCH KALABALIKEN 1713 – ATT STYRA SVERIGE FRÅN BENDER

Under några år på 1710-talet styrdes Sverige från Bender i Osmanska riket. Det var där Karl XII och hans följe av militärer och ämbetsmän uppehöll sig efter den förödande förlusten i slaget vid Poltava 1709. Det var en tid av utrikes- och inrikespolitisk anspänning. Kungens ambition var att fortsätta fälttåget och skaffa fram resurser för att nå det målet. Han förhandlade med osmanerna om militärt stöd, han utfärdade reformer som skulle göra de svenska undersåtarna välbärgade igen efter många år av krig, och han genomförde en skattereform som på nytt skulle fylla statens tomma skattkista. Fil.dr *Åsa Karlsson*, huvudredaktör vid Svenskt biografiskt lexikon, berättar om det abrupta slutet för tiden i Bender, den så kallade kalabaliken, som också är den händelse som gjort platsen känd i svensk historia.

19.00

Middag på Restaurang Glasklart

TID

Söndag 6 oktober

9.30 - 11.30

S 1 POPMUSIKENS MALMÖ – EN VANDRING GENOM GENERATIONER AV UNGDOMSRÖRELSE

Vandringen, som leds av *Mats Greiff* från MAH och *Lars Berggren* från Lunds universitet, börjar vid Rådhuset där Paul McCartney och George Harrison nekades inträde till lunch då de saknade slips. Vi fortsätter sedan genom staden förbi de platser som var centrala för rock'n'rollens genombrott: 1960-talets pop- och modsvärld med den legendariska klubb Bongo, 1970-talets progg med Victoriateatern och punkens Stadt Hamburg. Promenaden slutar vid det numera internationellt ryktbara KB (Kulturbolaget).

Pris: 120 kr Max antal personer: 30

9.30 - 11.30

S 2 IDROTTENS MALMÖ

Under denna vandring kommer vi att följa hur det växande idrottsintresset tagit sig uttryck i stadens planering från sent 1800-tal och fram till idag. *Karin Book*, lektor i idrottsvetenskap vid MAH, tar oss med längs Malmös arenastråk med idrottsplatser från olika epoker (såsom nya Swedbank Stadion, Malmö stadion, Malmö IP och Hästhagens IP), och förbi några parker (t ex Pildammsparken som anlades i samband med Baltiska utställningen 1914) och andra platser som är intressanta ur ett idrotts- och aktivitetsperspektiv. Vandringen börjar vid Swedbank Stadion på stadionområdet och avslutas på Hästhagens IP vid foten av Kronprinsen.

Pris: 120 kr Max antal personer: 30

9.30 - 11.30

S 3 SPIONVANDRING

Med sin närhet till kontinenten var Malmö och Öresund under hela kalla kriget ett naturligt område för underrättelseverksamhet. Under ledning av tidigare agenten *Gunnar Ekberg* och journalisten och historikern *Lena Breitner*, som forskat om Stasi och den östtyska säkerhetstjänstens aktiviteter i Sverige, passerar vi en rad platser som kan berätta en spännande historia. Guiderna tar upp frågan om vad kalla kriget var och vilken roll staden och regionen spelade. De lär också ut grundläggande begrepp inom spionage, allt från "döda brevlådor" och signalplatser till hur man skuggar och skakar av sig en förföljare.

Pris: 120 kr Max antal personer: 30

TID

9.00 - 15.30

9.00 - 15.30

9.00 - 15.30

S 4 ALNARP OCH DALBY KYRKA

Strax utanför Malmö ligger Alnarp, där ett av landets första lantbruksinstitut inrättades 1862 i en närmast slottsliknande byggnad. Idag är skolan en del av Sveriges lantbruksuniversitet. Här finns numera också Nordiska ministerrådets globala genbank, en botanisk trädgård innehållande en av landets största växtsamlingar och utnämnd till riksintresse, samt tre museer. Vi kommer att få en visning i ett av dem, Skånes lantbruksmuseum, som speglar lantbrukets utveckling från 1700-talet och framåt och som också rymmer föremålen från Baltiska utställningen 1914. Det blir också tillfälle att vandra i parken och besöka de båda andra museerna. Efter lunch går turen vidare till Dalby kyrka, landets äldsta bevarade stenkyrka, grundlagd på 1000-talet. Kyrkan, en treskeppig basilika, fungerade en tid som biskopskyrka och här fanns ett augustinerkloster som var ett av de rikaste klostren i dåtidens Danmark. Dalby var känt och betydelsefullt under medeltiden – redan på 1100-talet kallades platsen *locus celebris*. Kyrkohistorikern *Stephan Borgehammar*, Lunds universitet, ger oss en visning av kyrkan och berättar om "den berömda platsen".

Pris: 450 kr Max antal personer: 50

S 5 UPPÅKRA JÄRNÅLDERSTAD OCH LUNDS HISTORISKA MUSEUM

Turen går till Uppåkra ute på Lundaslätten, där lämningarna efter Skandinavians största, fyndrikaste och mest långvariga järnåldersstad finns. Här har en stadsliknande bebyggelse funnits och här har intensiv verksamhet pågått under ett helt årtusende, från ca 100 f.Kr. fram till 1000-talet. Det mycket stora arkeologiska material som tillvaratagits tyder på att Uppåkra var ett stort maktcentrum. På platsen pågår regelbundet utgrävningar och under visningen får vi en inblick i hur arkeologernas arbete går till. Färden går därefter in till Lund, där vi efter lunch besöker universitetets historiska museum, som förvarar fynden från Uppåkra. De helt unika föremålen finns att bese i den fantasieggande utställningen "Barbaricum". Visningen sker i två omgångar, vilket ger tillfälle att besöka också museets övriga delar (domkyrkomuseet och antiksamlingen).

Pris: 580 kr Max antal personer: 50

S 6 SKÅNSKA SLAGFÄLT OCH STADEN LANDSKRONA

Exkursionen inleds med besök på platserna för två dramatiska händelser i Skånes historia: slaget vid Lund 1676, ett av de blodigaste slag som ägt rum i Norden, och slaget vid Landskrona (eller Ylleshed) året därpå. Med i bussen är slagfältsarkeolog *Bo Knarrström* och militärhistoriker *Marco Smedberg*, som berättar om slagen ur olika perspektiv – dels om vad som faktiskt hände då de utspelade sig, dels om vilka spår de lämnat på platserna i fråga och vad fynden kan berätta. Lunch intas på Erikstorps Kungsgård, som ligger vid den plats där Erik av Pommern sägs ha skrivit under Landskronas stadsprivilegier 1413. Därefter vidtar en guidad vandring runt i den 600-årsjubilerande staden, som bjuder på många sevärdheter. Den mest framträdande är slottet, Citadellet, som är en av Europas bäst bevarade vattenfästningar. Stadsarkitekten Fredrik Sundbärg satte under tidigt 1900-tal sin prägel på staden genom idéer om en mer konstnärlig stadsplanering, och lät bygga såväl imponerande centralbyggnader som arbetarkvarter. Landskrona rymmer också flera parker och Sveriges äldsta koloniområde.

Pris: 550 kr Max antal personer: 50

Malmö högskola

Praktiska upplysningar

LOKALER OCH KOMMUNIKATIONER

Invigningen och alla seminarier (utom F 5 och F 15) äger rum på Malmö högskola, Nordensköldsgatan 10. Huset benämns Orkanen. Högskolan ligger ca 5 minuters promenad från Malmö C.

REGISTRERING OCH KANSLI

Registrering till DSH sker i foajén på Malmö högskola med start fredag den 4 oktober kl. 09.00. Registreringsdisken/informationsdisken finns bemannad under konferensen.

UTSTÄLLNING

Äger rum på Malmö högskola. Vänligen kontakta DSH:s kansli för mer information.

KONFERENSAVGIFTEN

Två dagars föreläsningar och seminarier kostar 2 150 kr exklusive moms (1 900 kr exklusive moms för studerande och pensionärer). 150 kr i rabatt om du anmäler dig via nätet.

Vi fortsätter succén från tidigare år! Anmäl fyra personer från samma arbetsplats samtidigt och betala endast för tre. Avgifter tillkommer för söndagens utflykter.

MÅLTIDER

Lunch, kaffe och mottagning den 4 oktober, samt kaffe, lunch och middag den 5 oktober ingår i konferensavgiften och serveras mot uppvisande av namnbrickan. Din namnbricka är ett kvitto på din betalning.

ANMÄLAN

På bifogad anmälningsblankett som skickas till HRG i Kalmar: HRG Nordic, Att. Svante Gustavsson, Sveaplan 1, 392 33 Kalmar **eller** registrera din anmälan direkt på nätet, www.dsh.se
Event name: dsh2013
Password: histdagarmalmo

De Svenska Historiedagarna lagrar personuppgifter i ett register. De kan användas för DSH:s och andras marknadsföring och undersökningar, för att du ska kunna få ta del av intressanta erbjudande inom ämnet historia. Du kan när som helst tacka nej till sådana erbjudanden genom att kontakta DSH:s kansli.

HOTELL

Vi håller rum på nyrenoverade Comfort Hotel Malmö, beläget ca 70 meter från Malmö C och några få minuters promenad från Malmö högskola.

Comfort Hotel Malmö, Carlskatan 10C, tel 040-330 440
<https://www.nordicchoicehotels.se/Comfort/Comfort-Hotel-Malmo/>

RESOR TILL MALMÖ

I år har vi inga förbokade resor utan rekommenderar att du kontaktar din egen resebyrå eller bokar via www.sj.se. HRG Nordic står till tjänst för dig som önskar boka flyg: tel 0480-42 49 80.

DE SVENSKA HISTORIEDAGARNA

Är en ideell förening med syfte att skapa årligen återkommande tillfällen för kontakter mellan historiker, fackfolk och allmänhet som intresserar sig för den historiska forskningen vid universitet, högskolor och akademier, och historielärare, företrädare för arkiv, bibliotek, museer med flera. Motsvarande företrädare för de nordiska länderna finns även bland föreningens samarbetspartners. De första historiedagarna ägde rum på Örebro slott den 14–16 oktober 1994 efter en upptaktskonferens i stora Börssalen i Stockholm 1993.

MEDLEMMAR 2012/13

Bokförlaget Atlantis, Bokförlaget Natur och Kultur, Bonnier Fakta, Carlssons Bokförlag, Centrum för näringslivshistoria, CLIO – den historiska bokklubben, Forum för levande historia, Föreningen Norden, Gleerups Utbildning AB, Historielärarnas Förening, Historiska Media, Ingenjörfirman Rolf Insulander AB, Karolinska förbundet, Klackenbergs Böcker och Papper, Liber AB, Nordiska Museet, Norstedts Förlag, Personhistoriska Samfundet, Populär Historia, Pro Memoria, Sanoma Utbildning, SNS Förlag, Stiftelsen Fritt Näringsliv,

Studentlitteratur, Svensk Presshistorisk Förening, Svenska Historiska Föreningen, Svenska Humanistiska Förbundet, Svenskt Militärhistoriskt Bibliotek, Sveriges Hembygdsförbund samt TAM Arkiv.

STYRELSE 2013

Jur.kand. och civilekonom Dag Klackenborg (ordförande), fil.pol.mag. Sten Westerberg (vice ordförande), lektor Hans Almgren, institutionschef Lars Ilshammar, fil.dr och huvudredaktör Åsa Karlsson, professor Hans Albin Larsson, docent Peter Luthersson, fil.dr Lena Milton, professor Torbjörn Nilsson, professor Erland Sellberg, bokklubbschef Annika Törnquist, förlagschef Torgny Wadensjö och kanslisamordnare Odd Zschiedrich.

DSH KANSLI

Elisabeth Ahlberg
Box 5243, 102 45 Stockholm
Telefon: 0708-662 965
E-mail: info@dsh.se
Hemsida: www.dsh.se

 De Svenska
Historiedagarna